

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Slovak Governance Institute
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

INEKO

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy

KAMPAŇ Za zmenu financovania politiky na Slovensku

Výsledky štúdie *Dohľadový orgán ako spôsob riešenia kontroly financií v politike na Slovensku*

18.9.2012

Štúdia *Dohľadový orgán ako spôsob riešenia kontroly financií v politike na Slovensku* bola vypracovaná v rámci projektu Národný systém integrity spravovania, ktorý je financovaný programom Európskej únie Prevencia a boj proti kriminalite: Európska komisia – Directorate-General Home Affairs; a tiež za podpory International Visegrad Fund a Nadácie otvorenej spoločnosti.

• Visegrad Fund
•

NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Závazok strán

- **Všetky súčasné strany** parlamentu sa pred marcovými voľbami zaviazali do roka sprehľadniť financovanie politiky, majetkové pomery politikov a ich možné konflikty záujmov.
- **Sedembodový balíček** k ozdraveniu verejného života aj v reakcii na kauzu Gorila navrhli TIS, INEKO a Inštitút SGI politickým stranám.
- Politickým stranám do splnenia sľubu ostáva ešte **198 dní**. Uplynula už takmer polovica času na plnenie sľubu a nezaznamenali sme zatiaľ žiadnu prípravu na predloženie sľúbenej úpravy.

1. Vytvoriť **neustranný a dôveryhodný kontrolný orgán** zameraný na kontrolu financovania straníckych aktivít a tiež uplatňovanie ústavného zákona o tzv. konflikte záujmov. Voľba kolektívneho orgánu by mala byť rozdelená na viacero voliteľov (napr. parlament, ombudsman, Ústavný súd SR, mimovládne organizácie). Tento neustranný orgán musí byť dostatočne personálne a finančne vybavený.
2. Vytvoriť **mechanizmus na podporu získavania darov** od väčšieho počtu právnických osôb alebo fyzických osôb, napríklad viazaním časti štátnych príspevkov na deklarované neštátne.
3. Zaviesť **povinné deklarovanie príjmov a výdavkov** aj samotných kandidátov na centrálnej aj komunálnej úrovni.
4. **Spresniť majetkové priznania** politikov a doplniť aj o deklarovanie ich záujmov.
5. Zaviesť **centrálnu evidenciu príjmov a výdavkov** politických strán a dennú aktualizáciu údajov. Centrálnu evidenciu by prevádzkovala inštitúcia pre dohľad a kontrolu nad financovaním politických strán.
6. **Zverejňovať bezodplatné plnenia** (nepeňažné príjmy) na realizáciu straníckych aktivít od tretích osôb v rovnakom rozsahu ako dary.
7. **Sprísniť sankcie** pri neplnení si zákonných povinností, možnosť uložiť sankcie aj jednotlivcom – kandidátom za porušenie povinnosti deklarovať vynaložené prostriedky na kampaň.

Závazky strán:

strana/závazok	1	2	3	4	5	6	7
KDH	<i>iné</i>	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO
Most-Híd	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
OL'aNO	ÁNO	<i>iné</i>	ANO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
SAS	ÁNO	ÁNO (obmedzene)	ÁNO	ÁNO	NIE	ÁNO	ÁNO
SDKÚ-DS	ÁNO	ÁNO (obmedzene)	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
Smer-SD	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO

Kampaň Za zmenu financovania politiky na Slovensku

- Transparency International Slovensko (TIS), Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) a Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť (SGI) spoločne so zástupcami ďalších mimovládnych organizácií a občanmi Slovenskej republiky vyzývajú parlamentné politické strany, aby splnili svoj verejný záväzok a **navrhli a prijali účinný zákon, ktorým sa zvýši kontrola a transparentnosť financovania politických strán na Slovensku.**

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

SLOVAK GOVERNANCE INSTITUTE
INŠTITÚT PRE DOBRE SPRAVOVANÚ SPOLOČNOSŤ

INEKO

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy

INŠTITÚT PRE
VEREJNÉ OTÁZKY

mesa|O

Kampaň

- Podpisová internetová kampaň
- Pohľadnice
- Štúdia

change|net.sk

Vážená p. poslankyňa, vážený p. poslanec,

navrhnete a prijmete účinný zákon, ktorým sa zvýši kontrola a transparentnosť financovania politických strán na Slovensku. Vaša strana sa k tomu zaviazala pred voľbami vo februári 2012 so záväzkom navrhnuť a podporiť tieto opatrenia v prvom roku funkčného obdobia NR SR, teda do 4. apríla 2013.

Ďakujem

P.S. Inšpiráciu môžete čerpať napríklad aj z aktuálnej štúdie, ktorú nájdete na www.transparency.sk

Prevenencia a boj proti kriminalite
Projekt Systém integrity spravovania je spolufinancovaný programom Európskej únie
Prevenencia a boj proti kriminalite
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs

Národná rada Slovenskej republiky

Nám. Alexandra Dubčeka 1

Bratislava

8 1 2 8 0

Kampaň

K verejnej výzve sa zatiaľ pripojili:

- *Gabriel Šípoš, riaditeľ Transparency International Slovensko (TIS)*
- *Peter Goliaš, riaditeľ Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO)*
- *Ctibor Košťál, riaditeľ Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť (SGI)*
- *Robert Kičina, riaditeľ Podnikateľskej aliancie Slovenska (PAS)*
- *Grigorij Mesežnikov, prezident Inštitútu pre verejné otázky (IVO)*
- *Olga Reptová, analytička MESA 10 a členka Aliancie za transparentnosť a boj proti korupcii*
- *Emília Sičáková-Beblavá, programová riaditeľka TIS*
- *Pavel Nechala, právnik TIS*
- *Daniela Zemanovičová, VŠ pedagóg FM UK v Bratislave*
- *Nora Slišková, šéfredaktorka denníka Pravda*
- *Pavel Sibyla, novinár časopisu Trend*
- *Jaroslav Ivor, dekan Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy*
- *Milan Galanda, právnik*
- *Jiří Vlach, odborník na verejné obstarávanie*
- *Erik Láštic, VŠ pedagóg FiF UK v Bratislave*

Výsledky výskumu

- SR: legislatíva o financovaní rôznych politických aktivít je rozdrobená, nedostačujúca a hlavne bez účinných orgánov, ktoré by ju nestranne kontrolovali.
- Riešenie: vytvorenie kompetentného, nezávislého orgánu, ktorý by dozeral na financovanie straníckych aktivít a riešenie konfliktov záujmov.

Odporúčania

Transparency v štúdií navrhuje:

- Zjednotenie volebnej legislatívy;
- Vytvorenie kompetentného, nezávislého orgánu – napr. stálej Ústrednej volebnej komisie – ktorá by dozerala na financovanie politických strán.

Daná inštitúcia by podľa štúdie mala:

- kontrolovať bežné aj volebné výdavky politických strán a kandidátov;
- dohliadať aj na nefinančné plnenia pre strany mimo kampane;
- regulovať politické aktivity tretích strán (napr. občianskych združení v prospech strán);
- sankcionovať a žalovať porušenie pravidiel.

Odporúčania

- Nezávislosť danej inštitúcie by mala byť dosiahnutá rozdelením právomoci menovať komisárov medzi viacero ústavných inštitúcií podobne ako pri Ústavnom súde, dlhým mandátom a prísnyimi predpokladmi politickej neangažovanosti komisárov.
- Dostatočné personálne a politickým vplyvom nepodliehajúce finančné zdroje sú ďalším predpokladom nestrannosti a profesionality Úradu.
- Potrebná spolupráca s políciou, prokuratúrou a súdmi, ktorých výkony v politicky citlivých situáciách na Slovensku sa ukázali ako problematické.

Kontakt pre médiá

Emília Sičáková-Beblavá/Gabriel Šípoš

+421 2 5341 7207

Email: ema@transparency.sk

sipos@transparency.sk

Peter Goliaš

+421 2 5341 1020

Email: golias@ineko.sk

Ctibor Košťál

0910 444 636

Email: kostal@governance.sk

Štúdia *Dohľadový orgán ako spôsob riešenia kontroly financií v politike na Slovensku* bola vypracovaná v rámci projektu Národný systém integrity spravovania, ktorý je financovaný programom Európskej únie Prevencia a boj proti kriminalite: Európska komisia – Directorate-General Home Affairs; a tiež za podpory International Visegrad Fund a Nadácie otvorenej spoločnosti.

